

AURALAN PÄIVÄKODIN TURVALLISUUSUUNNITELMA

Auralan päiväkodin turvallisuussuunnitelma pitää sisällään toimintaohjeet koskien päiväkodin toimintaa. Laadinnassa on käytetty asiantuntijoiden ajankohtaisia ohjeistuksia. Jokaisella työntekijällä on velvollisuus tutustua turvallisuussuunnitelmaan. Ensiapuun liittyvät toimintaohjeet tulee olla joko yhdistettynä tähän suunnitelmaan tai erillisenä ohjeistuksena ensiapukaapin yhteydessä.

Päiväkodin turvallisuusvastaava: Kirsi Kiviniitty-Karppinen, puh: 050 3167706.

Turvallisuusvastaava hoitaa poistumisharjoitukset henkilökunnalle ja lapsille (kevät ja syksy) ja huolehtii aktiivisesti turvallisuuteen liittyvistä asioista yleensä.

Kriisiryhmään kuuluvat: toiminnanjohtaja-rehtori Sannaleena Härkönen, päiväkodin johtaja Satu Heinonen, johtava nuorisotyöntekijä Marjo Toivonen ja settlementti - ja seniorityövastaava Birgitta Mäkinen.

Päiväkodin toimistossa on kansio, jossa on palo-, pelastus- ja kriisisuunnitelma. Se päivitetään säännöllisesti ja koko henkilökunta kertaan sen sisältöä kerran vuodessa. Kiinteistön huolto on ulkoistettu. Se huoltaa kiinteistön turvallisuuteen liittyvät laitteet. Palovaroittimet, jauhesammuttimet, sammutinpeitteet ja poistumistiet ovat näkyvästi esillä. Varsinais-Suomen Pelastuslaitos tekee kohteeseen (Auralan Settlementti ry) yleisen palotarkastuksen kerran vuodessa. Palotarkastuksesta laaditaan pöytäkirja.

Ensiapuvalmiutta ylläpidetään jatkuvalla koulutuksella. Lääkekaapit ovat lukittuina ja lasten ulottumattomissa. Turvallisuusvastaava päivittää niiden sisällön tarvittaessa. Henkilökunta on saanut koulutuksen alkusammuttimien käytöstä.

Viestintää helpottavat matkapuhelimet, jotka ovat käytettävissä koko päivän ja kulkevat henkilökunnan mukana (aamuvuorolainen yksin klo 7.30 asti sekä iltavuorolainen klo 16.15 jälkeen). Hätänumerot on sijoitettu toimiston seinälle.

Muita lasten turvallisuutta edistäviä asioita ovat: sisätossut, pistorasiat suojattu, pesu- ja puhdistusaineet (näistä kemikaaliluettelo siivouskaapin seinällä) sekä tulitikut lasten ulottumattomissa, lasten wc:ssä ei lukkoja, kasvillisuus myrkytöntä, aidat ja portit säännösten mukaisia (on sovittu, että lapset eivät avaa portteja vaan aikuiset avaavat portit). Turvaliivit ovat käytössä aina, kun liikutaan päiväkodin lähiympäristössä ja retkillä. Retkisuunnitelma laaditaan ennen retkelle lähtöä ja mukaan otetaan ensiapulaukku. Turvallisuusasioista on keskusteltu myös vanhempien kanssa. Raskaat kalusteet on kiinnitetty seinään ja tavarat turvallisesti hyllyillä. Huolehditaan siitä, että on tarpeellinen määrä henkilökuntaa päivittäin paikalla.

Tarvittavat tiedot allergisista lapsista on koko henkilökunnan tiedossa ja ohjeet ovat keittiössä ja lasten toimintahuoneissa ja ohjeita noudatetaan. Koko vakituinen henkilökunta on suorittanut hygieniapassin.

Hätä – ja onnettomuustilanteissa sisäisen hälytyksen tekee se, joka havaitsee tulipalon tai muun onnettomuuden. Lapsen ja aikuiset ohjataan pois vaara alueelta.

Henkilökunta valvoo lasten turvallisuutta niin sisällä kuin ulkona. Ennaltaehkäisevillä toimenpiteillä ja valvonnalla ehkäistään onnettomuudet. Lapsen loukkaantuessa soitetaan alueen terveyskeskukseen ja sovitaan heidän ohjeiden mukaan jatkomenettelystä. Lapsen kuljetus tapahtuu taksilla oman hoitajan kanssa (lasten syntymäajat ja vanhempien yhteystiedot saatavilla mukaan toimiston kaapissa).

Lasten kanssa kuljetaan liikenteessä turvallisesti ja näkyvästi turvaliiveihin pukeutuneina. Yleisillä kulkuneuvoilla kuljettaessa huolehditaan lasten turvallisuudesta autoon mentäessä, poistuttaessa ja autossa sisällä oltaessa. Tilausbusseissa on oltava turvavyöt jokaiselle lapselle. Liikennekasvatusta opetellaan muun toiminnan ohella ja kerrataan aina ennen retkelle lähtöä. Lapsille opetetaan turvallisuuteen ja ensiapuun liittyviä taitoja. Lapsille annetaan turvataitokasvatusta TURVATAITOJA LAPSILLE kirjasen avulla.

Lasta ei anneta muille henkilöille kuin omille vanhemmille ellei vanhempi ole etukäteen ilmoittanut jonkun muun nimeltä mainitun hakevan lasta.

Lasten keskuudessa esiintyvät kiusaamis-, väkivalta- ja häirintätilanteisiin puututaan heti. Tarpeen vaatiessa asiasta keskustellaan vanhempien kanssa. Hyödynnetään muiden erityisasiantuntijoiden apua tilanteen vakavuuden mukaan.

Lasten kanssa on yhdessä sovittu päiväkodin säännöistä, joita päiväkotisuunnistuksessa kerrataan syksyllä ja keväällä (ja tarvittaessa). Satujen ja draaman avulla työstetään oikean ja väärän tiedostamista.

Lasten turvataitokasvatuksella edistetään heidän tunne- ja vuorovaikutustaitojaan ja hyviä kaverisuhteita. Se myös parantaa heidän valmiuksia suojella itseään turvallisuutta uhkaavissa tilanteissa (kiusaaminen, väkivalta, alistaminen, ahdistelu). Samalla lapsi saa valmiuksia tulla kertomaan huolistaan luotettavalle aikuiselle.

Kuolemantapauksissa tuetaan perhettä kaikin tavoin. Tarvittaessa on käytettävissä seurakunnan pappi omaisten tukemisessa.

Kiusaamis-, väkivalta- ja häirintätilanteiden esiintyessä henkilökunnan keskuudessa tulee asia ottaa heti käsiteltäväksi. Asia tulee saattaa esimiehen tietoon. Työterveyshuollosta saa apua kaikenlaisiin kriisitilanteisiin. Ennaltaehkäisevänä keinona on avoin ja leppoisa ilmapiiri, jossa kunnioitetaan jokaisen tapaa tehdä työtänsä hyvin. Avataan solmut puhumalla. Toisten ryhmien lapsia ja aikuisia autetaan heidän pyytäessään apua.

KOHTEEN YLEISTIEDOT JA YLEINEN TURVALLISUUS SEKÄ TOIMINTAYKSIKKÖ

Auralan päiväkoti on Auralan Setlementti ry:n omistama päiväkoti. Lapset ovat hoidossa Turun kaupungin palvelusetelillä ja yksityisen hoidon tuella. Päiväkoti toimii Satakunnantien tiloissa, jossa on alle 3-vuotiaiden MUURAHAISTEN RYHMÄ (8 lasta) ja yli 3-vuotiaiden ryhmät (21 lasta yhteensä). Yli 3 -vuotiaat lapset on jaettu ESIKOULULAISTEN RYHMÄÄN (8 lasta) ja LEPPÄKERTTUJEN RYHMÄÄN (14 lasta). Päiväkoti on samassa rakennuksessa kuin Auralan kansalaisopisto. Rakennus on rakennettu pääasiassa tiilestä ja betonista.

Osoite: Satakunnantie 10, 20100 Turku

Päiväkodin johtaja, Satu Heinonen puh: 050 3167705

Päiväkodin aukioloajat/ on avoinna ma - pe klo 6.30- 17.00.

Auralan päiväkodin henkilökunta

Vakituista henkilökuntaa on viisi: 1 johtaja/ lastentarhanopettaja

1 lastentarhanopettaja

3 lastenhoitajaa

sekä osa-aikainen siistiä

Avustavana henkilökuntana ovat välillä harjoittelijat, opiskelijat ja päteviä sijaisia.

Henkilöstön vastuu-alueet:

ensiapukaappi/ lääkekaappi: turvallisuusvastaava

paloturvallisuus: turvallisuusvastaava

tyky- toiminta: lastenhoitaja

mamu-asiat, atk, liikunta: lastentarhanopettaja, atk- tuki ja lastenhoitaja

varhaiskasvatussuunnitelma, esiopetussuunnitelma: lastentarhanopettaja, päiväkodin johtaja

Vastuut ja vakuutukset

Auralan päiväkodilla on lakisääteinen tapaturmavakuutus. Tapaturman sattuessa ilmoitus tehdään vakuutusyhtiölle sekä täytetään kaupungin laatima tapaturmailmoitus.

Vanhempien ja huoltajien tiedot (nimet ja yhteystiedot) säilytetään toimiston kaapissa, josta ne on helppo ottaa tapaturman sattuessa sekä esim. retkille mukaan.

Häiriötilanne

Häiriötilanne on poikkeava, odottamaton tai äkillinen turvallisuustilan muutos, joka aiheuttaa uhkaa päivähoidon toimivuudelle ja henkilöiden turvallisuudelle.

Tärkeimpien yhteystietojen pitäminen selkeästi näkyvillä nopeuttaa toimintaa häiriötilanteissa toimimista. Hätänumerot löytyvät toimiston seinältä.

Hätäkeskus (pelastuslaitos ja poliisi)	112
Myrkytystietokeskus	09 471977 (24h/vrk), vaihde 09 4711
Terveysasema, keskusta	02-2661130
Hammashoitola	02-2660644
Neuvola	
Lähin sairaala	02-3130000
Lastensuojeluviranomainen	02-2626003
Sosiaalipäivystys	112
Kiinteistön huolto	0400-246330
ATK- tuki	050-3167704

TOIMINTAOHJE KRIISSÄ

1. Selvitä mitä on tapahtunut. Älä hätäännä.
2. Pelasta hengenvaarassa olevat.
3. Estä lisäonnettomuudet ja varoita muita.
4. Tee hätäilmoitus soittamalla 112 ja toimi annettujen ohjeiden mukaisesti.
5. Välitä tieto viipymättä esimiehellesi.
6. Jos olet esimies, pidä huoli, että oma organisaatiosi tietää tilanteesta.
7. Kerro tapahtuneesta myös toimialan viestinnälle, sillä media mahdollisesti kyselee tietoja sieltä. Näin viestintä osaa ohjata median kriisiviestinnästä vastaavan tahon luokse.

HENKILÖSTÖN TURVALLISUUSKOULUTUS

Koulutus voi olla esim. pelastautumissuunnitelmaan liittyvää koulutusta pelastuslaitoksen antamana. Henkilöstön täydennyskoulutustarpeen kartoitus tapahtuu kerran vuodessa esim. kehityskeskustelujen yhteydessä. Ensiapuvalmiudet ylläpidetään säännöllisillä koulutuksilla.

Harjoitukset

Poikkeavien tilanteiden varalle on säännöllisesti harjoiteltava mm. seuraavia asioita:

1. Hätäpoistuminen rakennuksesta
2. Hätäsiirtyminen rakennukseen
3. Alkusammutus
4. Sisäisen ja ulkoisen hälytyksen tekeminen
5. Ilmoitusten tekeminen
6. Hätäetsintä
7. Tapaturman tapahduttua; miten toimitaan
8. Veden, sähkön, ilmaston katkaiseminen

Yllämainitut harjoitusosiot löytyvät tarkennettuna Auralan päiväkodin turvallisuuskansiosta. Harjoituksista sekä kansioon perehtymisestä pidetään päiväkirjaa: milloin on harjoiteltu, ketkä ovat harjoitelleet, missä on harjoiteltu yms. Myös palovaroittimet tarkastetaan joka kuukausi.

VAARA on tekijä tai olosuhde, joka voi saada aikaan haitallisen tapahtuman.

RISKI tarkoittaa vaaran tai haitan todennäköisyyttä ja vakavuutta käyttö- tai altistusolosuhteissa.

RISKIN ARVIOINTI on prosessi, jossa arvioidaan työntekijöiden terveydelle ja turvallisuudelle työpaikalla ilmenevästä vaarasta aiheutuva riski.

Henkilöriskit/ lapset

- Päivähoitosopimus, varhaiskasvatussuunnitelma
  1. sovitaan päivittäiset hoitoajat
  2. hakijat ja varahakijat yhteystietoineen, yksinkulkemiset, tapaamisoikeudet
  3. sairaudet, allergiat, lääkitykset, erityisruokavaliot

- Menettelytapaohjeet; miten menetellään jos
  1. hakijaa ei tunneta
  2. lasta ei ole haettu päiväkodin sulkemiseen mennessä
  3. hakija on päihtynyt
  4. lapsi sairastuu

5. lapselle sattuu tapaturma
6. myrkytystapauksessa

- Hygienia

1. käsidesi, käsienpesu
2. ruuan tarjoilu
3. vaipat, potat, wc-käynti
4. unilelut, tutit
5. aikuisten korut ja sormukset
6. voimakkaat hajusteet

- Ulkoilu

1. aikuisten määrä suhteessa lapsiin
2. järjestelyt siirtymätilanteissa
3. pihavälineiden silmämääräinen kunto, vieraat esineet pihalla
4. tuulen ja pakkasen yhteisvaikutus
5. lapsilistat
6. sijaisten vuorot
7. yksintyöskentely äärivuoroissa

- Retket ja muu kulkeminen päiväkodin ulkopuolella

1. nimilistat
2. yhteydenpito yksikköön ja ryhmään
3. vanhempien informointi
4. heijastinliivit
5. aikuisten määrä
6. kuljetukset

- Lapsen katoaminen

1. ilmoitukset poliisille ja vanhemmille
2. etsinnän organisointi yksikössä
3. lähialueen tuntemus
4. harjoitukset
5. jälkihoito ja jälkiarviointi

AURALAN YLEISOHJEET KRIISITILANTEESSA

Auralan kehittämisryhmä vastaa Auralan toiminnasta tavanomaisessa kriisitilanteessa. Vakavammissa kriisitilanteissa Auralan kriisiryhmään osallistuvat myös Auralan Setlementti ry:n hallituksen työvaliokunta sekä Auralan kansalaisopiston johtokunnan puheenjohtaja.

Kaikissa tilanteissa pyritään varmistamaan Auralan toimintojen jatkuvuus, jos kriisitilanteesta ei ole normaalia vakavampaa uhkaa Auralan työntekijöiden ja/tai asiakkaiden fyysiselle tai psyykkiselle terveydelle. Vakavassa kriisitilanteessa, Auralan luottamushenkilöt sekä Auralan kehittämistyöryhmä, määräävät kriisitoimenpiteet sekä henkilökunnan tehtävät kriisin ajaksi.

Kriisitilanteeseen, josta seuraa mahdollinen henkilöstöpula, pyritään ennakkoon varautumaan kouluttamalla sijaisia ja mahdollisuuksien mukaan käyttämään luottamushenkilöitä sijaisina. Lisäksi Auralan laatujärjestelmässä määritellään Auralan keskeisten tehtävien hoito siinä tapauksessa, että vakinainen työntekijä on estynyt hoitamaan tehtävää.

TOIMINTAOHJEET KRIISITILANTEESSA

Toimi välittömästi: tiedota tapahtuneesta päiväkodin henkilökunnalle, rehtorille/ kriisiryhmän jäsenelle ja toimita uhri tarvittaessa nopeasti hoitoon. Rehtori/ kriisiryhmän jäsen ilmoittaa omaisille mahdollisimman nopeasti. Rehtori/ päiväkodin johtaja kokoaa kriisiryhmän jos katsoo siihen olevan aihetta.

YLEISTÄ

Loukkaantuneelle tai sairastuneelle tulee antaa tarvittava ensiapu mahdollisimman pian.

VASTUU

Ensiavun antamisesta vastaa se henkilö, jonka valvontaan asiakas sillä hetkellä kuuluu:

- päiväkotia aikana vastuu on ryhmän aikuisilla

VASTUUN SIIRTÄMINEN

Tarpeellisen ensiavun jälkeen vastuuhenkilö siirtää vastuun potilaasta joko:

- terveydenhoitohenkilökunnalle
- tai lähiomaiselle

Havaitessasi asiakkaassa henkisen pahoinvoinnin merkkejä tuo asia tarvittaessa päiväkodin johtajan / kriisiryhmän jäsenten tietoon. Tapauskohtaisesti päätetään jatkotoimenpiteistä, mm. omaisten yhteyden ottamisesta ja asiakkaan ohjaamisesta edelleen ammattiauttajien luokse.

Henkilöstöriskit/ työntekijät

Auralassa saattaa opettaja tai yhteisön muu aikuinen jäsen voida huonosti. Yleensä läheiset työtoverit huomaavat käyttäytymisessä muutoksia, esim. väsymyksen tai masennuksen merkkejä. Aina ei työntekijä itse osaa pyytää apua. Läheisen työtoverin tai esimiehen asiallinen, myötäelävä puuttuminen ongelmiin on helpotus kaikille osapuolille ja alku avun saamiselle.

Ennaltaehkäisevänä toimenpiteenä pyritään yhteisössä käsittelemään vuosittain työssä jaksamiseen ja avun saamiseen liittyviä aiheita. Hyvän työilmapiirin vaalimiseen kiinnitetään erityistä huomiota ja sen ylläpito ja kehittäminen on kaikkien vastuulla.

- Työntekijän sairauskohtaus tai tapaturma
  1. ensiaputaidot
  2. yleiset toimintaohjeet työterveyshuollon käytöstä

- Yksintyöskentely, äärivuorot, päivystys
  1. yhteydenpito
  2. lasten turvataitokasvatus
  3. puhelimen käyttö

- Terveys ja hyvinvointi
  1. määräaikaistarkastukset työterveyshuollossa
  2. varhainen tuki työkyvyn heiketessä- toimintamalli
  3. puuttuminen päihteiden käyttöön ja hoitoon ohjaus
  4. sairauspoissaolojen seuranta ja ilmoituskäytännöt
  5. tupakointi työpaikalla
  6. rikostaustaote

- Henkilöstön työolot
  1. ergonomia
  2. sosiaalitulat
  3. työilmapiiri
  4. täydennyskoulutus ja perehdytys

- Vaara- ja uhkatilanteet
  1. yksikön toiminta- ohje (lapset, muut aikuiset, poliisi tai ISS, varauloskäynnit, ovien lukitukset...)
  2. jälkihoito
  3. ilmoitus työsuojeluun (selvitys vaara- ja uhkatilanteesta)

Toimintariskit

- Henkilökunnan riittävyys ja kelpoisuus
  1. sijaisjärjestelyt (lomat, koulutukset ja sairauspoissaolot)
  2. työajan käyttö
  3. rikosrekisteriote

- Ruokahuolto
  1. lasten allergiat ja ruokavaliot
  2. hätävarat
  3. kuljetukset
  4. tiedotus keittiöhenkilökunta- muu henkilökunta

- Siivous
  1. yksikön siivoussuunnitelma
  2. siivousvälineiden ja aineiden turvallinen säilyttäminen
  3. käyttöturvallisuustiedotteet

- Kiinteistö
  1. kiinteistöihin liittyvät ongelmat ilmoitetaan esimiehelle, joka ilmoittaa asiasta huoltomiehelle.
  2. jos kiinteistö ei ole kaupungin, niin talonyhtiön isännöitsijälle
  3. tarvittaessa työsuojeluvaltuutetulle ja työterveyshuoltoon
  4. huomioitavia seikkoja (veden lämpötila, ilmanvaihto, akustiikka, sähkölaitteiden kunto)
  5. tarkoituksenmukainen esteettömyys

- Pihat ja aidat
Piha tarkistetaan vähintään kerran vuodessa. Kopio tarkastusraportista toimitetaan kiinteistöhuollosta vastaavalle.
  1. pihojen ”aamutarkastus”
  2. rikkoutuneet laitteet tai muut vaaraa aiheuttavat puutteet ilmoitetaan pihoista vastaavalle
  3. estetään lasten pääsy vaarallisiksi havaittuihin paikkoihin (Huom! Vaikka vioista on tehty ilmoitus niistä vastaaville, vastuu lapsista on henkilökunnalla!)
  4. palotikkaat ja viemärikaivot
  5. suositeltava aidan korkeus 120cm, aidan alapinnan ja maarajan välinen etäisyys enintään 10cm
  6. portit (toimivat lukitukset, suositeltavaa olisi porttien avautuminen pihalle päin)
  7. tarkoituksenmukainen esteettömyys

Muut toimintariskit

- Päiväkodin ympäristössä huomioitavat turvallisuusriskit
- Tartuntatautiepidemiat
- Uskonnolliset ja etniset näkökohdat päiväkodin toiminnassa

Omaisuusriskit

- Toiminta tulipalotilanteessa
  1. päiväkodin pelastussuunnitelma
  2. palotarkastukset
  3. säännölliset pelastautumisharjoitukset
- Ilkivalta
  1. ilmoitus poliisille
  2. vartiointi
  3. hälytykset, kameravalvonta

Tietoriskit

- Henkilökuntaa koskevat salassa pidettävät tiedot
  1. henkilötunnukset
  2. tiedot sairauspoissaoloista
- Hoidossa olevien lasten ja heidän huoltajiaan koskevat tiedot
  1. henkilötunnukset
  2. sairaudet

3. lääkitykset
4. fyysistä ja psyykkistä tilaa koskevat tiedot

- Vaitiolovelvollisuus
- Salassa pidettävien tietojen välittäminen suojaamattomalla sähköpostilla on kielletty

TOIMINTA TAPATURMAN SATTUESSA

- Ilmoita tapaturmasta heti myös vanhemmille
- Esimies tai hänen varajohtajansa täyttää tapaturmailmoituksen suoraan Netissä
- Huoltaja maksaa hoidosta aiheutuneet laskut itse ja toimittaa ne Auralaan korvausta varten
- Vakuutus korvaa vain julkisen sektorin hoitopalvelujen taksojen mukaiset kustannukset, käytä siis julkisen terveydenhuollon palveluja

ONNETTOMUUDET JA TAPATURMAT AURALASSA

Tapaturman vaatiessa ammattihoitoa kuljetukset hoidetaan viipymättä taksilla tai ambulanssilla terveyskeskukseen, vastuuhenkilö lähtee tarvittaessa mukaan.

Lähetä joku paikallaolijoista (tarvittaessa) tilaamaan ambulanssi, **HÄTÄNUMERO 112**, TAI TAKSI (02) 10041. Ensisijainen hoitopaikka on päivystys, vakavat tapaukset TYKS:iin.

OHJEET ENSIAVUN ANTAMISESTA

Suuret verenvuodot on tyrehdytettävä nopeasti ja keinolla millä hyvänsä.

TYREHDYTTÄMINEN

- kohota raaja
- paina peukalolla tai kämmenellä suoraan haavaan
- aseta haavalle puhdas side
- aseta siteen päälle tulitikkulaatikko tai muu sopiva esine painamaan haavaa
- sido tiukasti siteellä
- hälytä apua

PIENET HAAVAT

- pese juoksevalla vedellä tai puhdistusaineella
- puhdas side haavaan

PALOVAMMAT

- pidä palohaava kylmässä vedessä vähintään 10 minuuttia
- palovammavoide ja puhdas side tai valmis rasvaside

- kasvojen, käsien ja nivelten alueella sekä kämmentä suuremmat palovammat toimitetaan lääkärin hoitoon

SÄHKÖISKU

- irrotus virtapiiristä (kosketin irti, virran katkaisu tai potilaan irrotus kumikäsinein tai kuivalla puupalikalla)
- puhallus- painelluselvytys
- palovammoihin puhdas side
- lääkäriin

LASTEN KULJETUS

Lasten kuljetukset tapahtuvat ainoastaan julkisilla liikennevälineillä. Kuljetuksista on sovittava huoltajien kanssa. Vastuu kuljetuksista on kuljettajalla. Turvavöitä ja – istuimia on aina käytettävä ohjeiden mukaan. Myös kaupungin sisäisillä bussireiteillä matkustamista on harkittava tarkoin koska niissä ei ole turvavöitä.

Pääsääntöisesti retkellä pitäisi olla vähintään kaksi aikuista, vaikka kyseessä olisi pienryhmä (ei koske perhepäivähoitoa). Varusteet on oltava asianmukaiset; pukeutuminen, tunnisteet, heijastinliivi, ensiapu-välineet. Saavuttavuuden vuoksi matkapuhelin ja osallistujalista on oltava mukana.

ULKOILU JA RETKET

Ulkoilun aikana henkilökunnan tehtävänä on valvoa lapsia ja järjestää toimintaa. Ulkoilua varten tulee laatia valvontasuunnitelma, joka sisältää myös pihäsäännöt. Piha-alue on aina tarkistettava ennen ulkoilua sekä alueesta on myös tehtävä riskiarviointi, joka päivitetään tarvittaessa. Siirryttäessä päivähoitopaikan ulkopuolelle onnettomuusriski kasvaa. Retkien huolellinen ennakkosuunnittelu vähentää riskien määrää. Kohteeksi tuleekin valita kohteita, jotka eivät ole kovin riskialttiita. Myös lasten ja omien taitojen ja valmiuksien arviointi on tärkeää. On huomiotavaa, että sekä retkellä että päiväkotiin jääville on riittävästi henkilökuntaa.

Retkelle lähtiessä täytetään retkisuunnitelma, joka jää päiväkotiin. Mukana retkellä ovat tarvittavat puhelinnumerot.

HUOLI LAPSESTA JA LASTENSUOJELUILMOITUS

Lastensuojeluilmoitus tehdään kun on huoli lapsen hyvinvoinnista.

Lastensuojeluilmoitus tulee tehdä aina, jos

- lasta pahoinpidellään tai
- lapsiperheessä on parisuhdeväkivaltaa

Syitä huolestua lapsen hyvinvoinnista ovat esimerkiksi:

- vanhemmat lyövät lasta
- vanhemmat ovat lapsen seurassa vahvassa humalassa tai huumausaineiden vaikutuksen alaisena
- lapsi on päihtynyt tai huumausaineiden vaikutuksen alaisena
- lapsi pinnaa koulusta
- lapsi on usein ulkona epätavallisina aikoina tai hänen vaatetuksensa ei ole asianmukainen
- lapsen käyttäytyminen on normaalista poikkeavaa, esimerkiksi hyvin vetäytyvää, apaattista tai yliaggressiivista

Lastensuojeluilmoituksen tekeminen on tarpeen siksi, että lapsiin kohdistuvat laiminlyönnit, heitä uhkaavat vaarat tai heitteillejätö voitaisiin havaita mahdollisimman varhain ja auttaa lasta sekä perhettä. Lastensuojelun tarkoitus on turvata lapsen etua ja tukea perhettä tilanteissa, joissa omin voimin on vaikea selvitä.

